

A black and white engraving of a winged cherub, possibly Cupid, holding a yellow mobile phone. The cherub has curly hair and is looking down. The background is dark with a halftone dot pattern.

Jukka
Hakala

H I Y B
R T S

WSOY

Jukka
Hakala

H Y B
R I S

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

1. PAINOS

© JUKKA HAKALA JA WSOY 2025
WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
ISBN 978-951-0-51153-4
PAINETTU EU:SSA

TUOTEVASTUU@WSOY.FI
ULKOASUN SUUNNITTELU: VILLE LAIHONEN

Lapsilleni

PROLOGI

PEKKA MARTTISEN NAUHOITUKSISTA

Ensin pelisäännöt. Haluan, että kirjoitat kaiken niin kuin olen sen puhunut. Stilisoit änkytykset ja kielioppi-virheet, liiallisen puhekielen. Karsit epäolennaisuudet ja korjaat epäloogisuudet, niitä tulee pakostakin, kun puhuessa hyppii aiheesta toiseen tai eksyy liian syvälle muistoihinsa. Mutta muuten huolehdit siitä, että kaikki kirjassa on minun kertomaani, ei toisen käden tulkintaa tai perusteettomia arvailuja.

Kerron, mitä Bulewardin konkurssivyyhdissä todella tapahtui. Kun tämä julkaistaan, kaikki asianosaiset ovat kuolleet, minäkin, eikä kukaan voi enää pahoittaa mieltään tai joutua vastuuseen. Julkisuuudessa Bulewardin tuho on pantu minun syykseni, Max Zetterberg varsinkin oli hyvin aktiivinen, käytti jokaisen liikenevän tilaisuuden mustamaalaamiseen. Mutta kyse ei ollut vain minusta ja Maxista ja rahasta. Kuviossa oli paljon muutakin.

Bulewardin tapahtumat ovat vain pieni osa elämäni. Ne ymmärtääkseen on nähtävä otsikoiden taakse, huomattava mikä siihen kaikkeen johti. On tunnettava ihmiset tekojen taustalla, sikäli kun ihmisiä voi koskaan oppia tuntemaan.

Ennen kuin aloitan, muutama sana lapsuudestani. Älä kirjoita näistä, eivät nämä ketään kiinnosta, mutta haluan että tiedät millaisista lähtökohdista olen maailmalle ponnistanut. Olkoon tämä jonkinlaista taustamateriaalia, ehkä sen avulla ymmärrät paremmin joi-tain valintojani. Tekemisiä ja tekemättä jättämisiä.

Syntyin 12. huhtikuuta vuonna 1967, kello oli kuu-lemma 22.35. Usein kun illalla katson puhelinta se näyttää juuri tuota aikaa. Olen sitä miettinyt, satunko tarkistamaan ajan juuri tuolla hetkellä vai jääkö se mieleen vain koska se on tuttu, kuten Boeingin 7.47 tai Applen mainoskuvien 9.41? Että näenkö yhtä usein 22.34 tai 22.36, mutta en vain muista niitä, koska ne eivät ole merkityksellisiä, pelkkiä numeroita?

Ja jos se on niin, eikö se päde muuhunkin elämään, näihinkin nauhoituksiin? Että muistamme lopulta vain sen, minkä haluamme muistaa? Itsemme ja sen miten meitä on kohdeltu?

Muutama sana pitänee sanoa vanhemmistanikin, kyllä he ovat vaikuttaneet siihen mikä minusta on tullut, millainen ihminen lopulta olen. Lehtiä kun lukee, niin aina siellä on joku bambimaisesti pää kallellaan kame-araan katsova terapeutti ymmärtämässä miten kaikki ongelmamme johtuvat lapsuudesta, ja sinne kun vain hänen kanssaan matkaamme, kaikki vääryydet voidaan korjata, rikkinäinen paikata ehjäksi, jos ei ihan uuden veroiseksi niin ainakin käyttökelpoiseksi. Pidän ajatuksesta, siinä on hyvä ansaintalogiikka, lapsuudessa riittää kaivelemista.

Terapeuttien mukaan historia on avain kaikkeen. Tulevaisuus on menneisyydessä. Pidän siitäkin ajatuksesta, se on sopivalla tavalla nyrjähtänyt, omanlaisensa ikiliikkuja.

Isäni oli sähköasentaja. Hän eli nuoruutensa aikana, jolloin sähköt tulivat hänen kotikyläänsä, levisivät alun tunnustelun jälkeen lopulta nopeasti vaatimattomiinkin tupiin, myös heille. Sähkö edusti tulevaisuutta, isä näki siinä matkalipun kaupunkiin, pois vanhempien nurkista, pientilallisen jatkuvasta ahdingosta ja satokausien sattumanvaraisuudesta, alati voimistuvasta voivottelusta kuka tilaa lopulta jatkaisi, ottaisi raataakseen muutaman hehtaarin pellot ja navetan kuusi lehmää.

Äiti oli viisilapsisen perheen keskimmäinen, siinä hänestä kehkeytyi diplomaatti. Hän ei kehittänyt puhe- lahjoja, joilla sovittaa yhteen eri ikäisten sisarusten erilaisia tapoja, vaan hän oppi vaikenemaan, välttämään asioita, joiden tiesi aiheuttavan riitaa. Samalla periaatteella hän hoiti minun kasvatukseni. Olimme sopuisasti hiljaa omissa oloissamme.

Isä ja äiti tapasivat tansseissa, jotka järjestettiin molempien naapurikylässä. Äiti oli pyöräillyt pohjoisesta ystävättärensä kanssa, isä tuli paikalle etelästä lapsuudenystävänsä Mossella. Tuon ajan mittapuulla välimatkaa oli reilusti, viitisenkymmentä kilometriä, geenit sekoittuivat ihan kiitettävästi, sain vähän paremmat lähtökohdat kuin samasta kylästä naineiden kakarat.

Äiti kertoi myöhemmin, että isä haki häntä valssiin vasta jatkoajalla, kun orkesteri oli jo lopettanut soitta-

misen, mutta paikalliset pontikkaa keittelevät huliviliveljekset olivat saaneet heidät vielä kerran lavalle muutamalla pullolla kotitekoista. Parempi myöhään kuin ei milloinkaan, äiti lisäsi, ja olin kuulevinani äänessä ivaa, huonosti peitellyn toiveen siitä, että olisi saanut jäädä hakematta.

Äiti alkoi odottaa minua ja jätti työnsä Osuuskaupan kirjanpitäjänä. Isä sai töitä läänin pääkaupungista, sähkömuuntajia valmistavasta tehtaasta. Olin sukuni ensimmäinen syntyperäinen kaupunkilainen, sairaalan lakanoihin koulutetun kättilön avustuksella pullahtanut Marttinen.

Seitsemänkymmentäluvun alkupuolella isä sai potkut. Juomiseen se liittyi, ja ajat olivat koventuneet, näin ymmärsin niistä puheista, joita puhuttiin kun luultiin että olin jo nukkumassa. Sitten kaikki kävi nopeasti. Eräänä päivänä iltaruoaan aikaan isä kertoi lähtevänsä Ruotsiin. Siellä oli töitä ja se oli ihan naapurissa, kaupungistamme pääsi sinne laivalla neljässä tunnissa. Isä kauhoi kattilasta viimeiset keitot lautaselleen, kaatoi sekaan reilusti suolaa, sanoi tulevansa kerran kuukaudessa kotiin, lupaukseksi sen silloin ymmärsin.

Isä tuli seuraavan kerran kesällä, puolen vuoden päästä. Ajoimme isän uudella Volvolla paapan luokse, isän piti järjestellä siellä asioita. Autossa hän kertoi miten paappa oli saanut sairaskohtauksen, että muutama viikko sitten aamulypsyllä sydäimestä oli ottanut ja hän oli tuupertunut karjakeittiön kivilattialle. Hilja oli onneksi nähnyt, mennyt heti avuksi ja sitten paa-

pan estelyistä huolimatta kiirehtinyt tupaan soittamaan ambulanssin. Paappa ei halunnut tehdä asiasta numeroa, mitä naapuritkin ajattelivat, sairausauto ei jäisi keneltäkään huomaamatta.

Paremmiin se jo voi, isä sanoi kun huomasi huolestumiseni. Mutta elukat on pantava pois ja pellot kesänsolle, ei paappa ja Hilja niitä enää kahdestaan, hän jatkoi.

Isä kertoi, että jää Ruotsiin asumaan.

Asiat on nyt vaan sillä lailla, hän sanoi ja vilkaisi minua taustapeilistä. Katsoin takapenkiltä isän ensihelteillä palanutta niskaa, katsoin Volvon norsunluunväristä rattia puristavia käsiä, katsoin satasen molemmin puolin väpättävää nopeusmittaria. Lopulta nojasin pääni auton ikkunaan, tuijotin tietä reunustavaa metsää, odotin jyhkeää kivistä kilometripylvästä ja laskin siitä sekunteja seuraavaan.

Siinä oli kaikki mitä asiasta puhuttiin. Silloin en osannut kysyä, myöhemmin en uskaltanut ja lopulta minua ei enää kiinnostanut.

Äidin piti mennä töihin. Aluksi hän hoiti kotona muidenkin lapsia. Iloitsin leikkikavereista, mutta kun ne vaihtuivat melkein viikoittain, en enää osannut ottaa omikseni. Olin myös mustasukkainen vähistä leluistani. Minua vanhempi poika pudotti puisen rakennuspalikan isän Ruotsista tuoman pikkuauton päälle. Se oli hänestä hauskaa, auto joutui onnettomuuteen, kalliolta putosi kivi sen päälle. Hän nosti palikan uudelleen ilmaan, äskeitä korkeammalle, ja rysäytti sen punaisen Ford Mustangin päälle. Kattoon tuli lommo. Yritin estellä,

mutta se ei auttanut, päinvastoin. Poika pudotti palikan yhä uudelleen, yhä korkeammalta, nousi lopulta seiso-
maan että tuho olisi täydellinen. Nielin kyyneleitä ja
katsoin kuinka katto painui sisään, pikkuruiset ikkunat
menivät säröille, pyörät vääntyivät paikoiltaan. Huoma-
sin, että keittiössä ruokaa tekevä äiti näki mitä tapahtui.
Hän ei sanonut mitään, pelkäsi varmaan pojan vanhem-
pia, että ottavat pois hoidosta ja ennestäänkin vähäiset
tulot pienenevät.

Äiti sai töitä pankista, ja virallisen eron isästä. Vähi-
tellen isä häipyi äidin puheista, mitä nyt äiti aina välillä
valitteli, että yhtään rahaa ei lähetä vaikka palkat ovat
Ruotsissa paljon korkeammat.

Eron jälkeen näin isän kerran. Olin päättänyt juuri
ensimmäisen luokan, kun isä haki minut viikoksi
luokseen.

Ei sun ole mikään pakko mennä, äiti sanoi kun huo-
masi epäröintini. Isä oli jo alkanut muuttua etäisem-
mäksi, muistot yhteisistä ajoista haalistua. Mutta onhan
se hienoa päästä ulkomaille, äiti jatkoi. Myöhemmin
ymmärsin, että hänkin taisi vain kaivata omaa aikaa.

Isän Volvo oli vaihtunut uuteen, isompaan. Hän tuli
vastentahtoisesti sisälle ja hörppi äidin keittämän kah-
vin samalla kun kertoi miten oli Ruotsissa nyt työnjohta-
jana muttei siitä niin suuria rahoja saanut, että niitä voisi
äidille sen enempiä lähetellä. Hän kertasi vielä ajan jol-
loin toisi minut takaisin, nappasi eteisestä tavaroistani
piukeaksi pakatun nahkaisen matkalaukun ja hoputti
minut rappukäytävään.

Ruotsissa ihastelin isän kaksiota, se oli paljon hienompi kuin äidillä, keittiössä oli astianpesukone, ei sellaisia ollut edes kavereilla. Talolla oli oma leikkipaikka, jonka hiekkalaatikolla oli kahdella ohjainsauvalla ope-roitava kaivinkone, sellaisen olin aiemmin nähnyt vain televisiossa, jossain Helsingissä, uudella uutistenkin ihastelemalla asuinalueella.

Kävimme lyhyen kävelymatkan päässä uimarannalla, loikoilin pyyhkeellä ja imeskelin laivalta ostettuja peltirasiaan pakattuja hedelmäkarkkeja, yritin olla puraise-matta koska siitä isä kimpaantui, sanoi että tuota menoa rasia on pian tyhjä, että loppuaika ollaan sitten ilman. Vasta kun isä kävi uimassa, vasta kun hän oli riittävän kaukana järven selällä eikä voinut millään kuulla, rouskautin muljauttelemani ananaskarkin rikki, annoin makeiden sirpaleiden levitä kielelleni.

Uimarannan kioskilta isä osti jäätelöt. Tiskillä notkui nuorisoa, luukustaan ulos nojautuneen myyjän kavereita. Isä aristeli. Suomessa hän olisi komentanut itselleen tilaa, nyt vain kröhäytti kurkkuaan kertoakseen, että oli ostoai-keissa, napautti ikkunan julistetta mansikkaveneen koh-dalta ja sanoi tvoo. Myyjä virnisteli kavereilleen, kaivoi jätskit arkkupakastimesta, jossa kaikki tuutit ja puikot ja kiekot ja veneet ja eksoottiset maut olivat iloisessa seka-melskassa, ja rahat saatuaan sanoi meille laulavalla nuo-tilla kiittos kiittos eissaapeittää koskenkorva. Porukka remahti nauruun, isä ei ollut kuulevinaan, tihensi vain askeliaan rantaan johtavalla lautapolulla, siinä vauhdissa oli vaikea avata venettä kääreestään.

Seuraavana kesänä odotin uutta retkeä, mutta sitä ei koskaan tullut. Äidin mukaan isällä oli muuta ajateltavaa, töissä oli ollut jotain ongelmia ja isän piti etsiä kesän aikana uusi. Töitä ei löytynyt, ja vähitellen isältä satunnaisesti tipahdelleet kortit muuttuivat harvasanaisemmiksi, lopulta synttärrikortissakin oli vain ruotsinkielinen valmiiksi painettu onnentoivotus ja hutera allekirjoitus. Grattis, Toivo.

Ainoa mitä isästäni säästin, oli vakavaimmeinen valokuva. Isä ja paappa poseeraavat Senaatintorilla, Aleksanterin patsaan juurella. Molemmilla on puvut, päällystakit laskostettu käsivarrelle. Isän kravatti on leveä, samalla solmulla oli varmaan päästy ripille ja kuljettu tanssit ja sukulaisten häät. Kuva on otettu olympiavuonna, niin muistan kuulleeni. Tai ehkä se on ajatus, jonka olen jostain napannut, halunnut uskoa, että olisivat olleet ajan hermolla, mukana Helsingin menossa juomassa Long Drinkjä, kun Suomi oli vihdoinkin päässyt jaloilleen ja kulkemassa kohti parempaa tulevaisuutta.

Tämän kauemmas en aio suvussani mennä. Minä olen minä ja sinä olet sinä, ei omasta olemisestaan voi siirtää vastuuta muille, itse se pitää kantaa.

~

Pekka Marttisen viikon takainen kuolema oli uutisoitu näyttävästi niin talouslehdissä kuin valtakunnallisessakin mediassa. Omien arkistojuttujensa lisäksi moni lehti käytti taustamateriaalina Marian Marttisesta kymmenen vuotta sitten Optioon tekemää laajaa henkilökuva. Harva vain oli jaksanut lähteyttää juttuaan, Marian työtä ryöstöviljeltiin surutta.

Jutut noudattivat samaa kaavaa: miten Marttinen oli tehnyt alkupääoman yrittäjänä dot.com-huuman aikaan, miten hänestä oli tullut yrityskaupassa suuren media-yhtiön johtaja, miten mediayhtiö oli myyty operaattoreille ja Marttisen varallisuus oli kaupan myötä noussut entistä suuremmaksi. Osassa mainittiin, kuinka Marttinen oli vanhemmiten alkanut radikalisoitua ja kyseenalaistaa markkinatalouden toimintalogiikkaa.

Päivälehdet kunnioittivat vainajan muistoa, mutta ilta-päivälehdet nostivat esiin myös Bulewardin nousun ja tuhon, yhtiökumppaneiden välirikon, kaiken sen mitä yhdestä lähihistorian puhutuimmasta konkurssista seurasi.

Maria oli tehnyt Marttisesta syvällisemmän artikkelin, sellaisen, jossa haastateltava tavataan useampaan otteeseen, myös vapaa-ajalla ja rennommissa merkeissä, ollaan yötä ja puhutaan asioista aamupalan

äärellä, ilman päivän mittaan vahvistuvia suojakuoria. Juttu keskittyi Marttisen persoonaan, siihen miten hän suuren operaattorin sisältöjohtajana kantoi huolta sivistyksestä, harmitteli lukutaidon rappiota, sanoi suoraan että hänen yhtiönsä oli yksi suurimmista syyllisistä. Hän esitti ongelmiin radikaaleja ratkaisuja, jotka saivat hänet pian jutun julkaisemisen jälkeen eroamaan tehtävästään.

Sen jälkeen Marttinen oli sulkenut suunsa ja kadonnut julkisuudesta, jättänyt huhuille vapaasti tilaa levitä. Arvailuja riitti. Että hän oli muuttanut Espanjaan miljoonäärien suljetulle asuinalueelle. Erakoitunut jossain Porvoon ja Loviisan välissä sijaitsevalle saarelleen. Teki hidasta itsemurhaa viinalla ja lääkkeillä. Marian juttu jäi viimeiseksi ikkunaksi Marttisen ajatuksiin.

Maria oli saanut soiton kuolemaa seuranneena päivänä. Hänet oli pyydetty pikaisella hälytyksellä kustantamoon, luvattu »todella mielenkiintoista» projektia, josta oli tarjolla »huomattava kompensaatio». Tarkemmat tiedot kerrottaisiin kasvotusten.

»Ei tässä jäniksen selässä olla, mutta jos sulle vaan sopii, niin voitaisiin tavata jo ensi viikolla, vaikka heti maanantaina», kustannustoimittaja oli ehdottanut.

Kustantamossa mentiin suoraan asiaan. Marian toivottiin kirjoittavan Marttisen elämäkerran. Marttinen oli käynyt sopimassa kirjasta vuosi sitten, oli halunnut, että työ aloitetaan vasta hänen kuoltuaan.

»Kun siinä konkurssissa kävi miten kävi. Halusi varmaan, ettei tarvitse enää keskustella niistä ajoista, yhtiökumppanin kohtalosta», kustannustoimittaja sanoi ja

jatkoi, että Marttinen oli sanellut muistelmia jo muutama vuoden ennen kuolemaansa.

Nauhoituksia oli melkein kolmesataa tuntia. Niistä elämäkerta pitäisi toimittaa. Tarkistaa faktoja muista julkisista lähteistä ja yritysten pöytäkirjoista. Muita ihmisiä ei saanut haastatella.

»Tämä oli Marttisen ehdoton toive, vaatimus oikeastaan, kirjattu sopimukseenkin, sakko sen rikkomisesta on sellainen, että kustantamo ei aio ottaa tässä suhteessa minkäänlaista riskiä.»

»Seitsemännumeroinen», kustannustoimittaja kuis-kasi ja kohotti kulmiaan, rikkoi varmaan valtuuksiaan sen kertomalla, mutta ei malttanut jättää mainitsemattakaan. Kustannustoimittaja lisäsi, että Marttisen kuolinpesää hoitava juristi valvoo prosessia ja kaikki materiaali kulkee hänen kauttaan ennen julkaisua.

»Miksi juuri minä?» Maria kysyi, muisteli miten Marttinen oli ollut taitava kirjoittaja itsekin ja miten kaupungilla liikkuneen huhun mukaan hänen viestintäosastollaan oli yhteen aikaan töissä peräti neljä entistä päätoimittajaa.

»Se sun henkilöjuttusi oli tehnyt häneen vaikutuksen. Marttinen sanoi, että olet tarkkanäköinen ja ymmärrät kokonaiskuvan, mutta et ole mikään puudeli, että sun juttu oli pureva», kustannustoimittaja sanoi, kai-veli muistiinpanojaan, löysi etsimänsä kohdan ja katsoi Mariaa silmiin.

»Totuus ansaitsee tulla kerrotuksi mielenkiintoisella tavalla. Niin Marttinen sanoi kun tapasimme. Tuntuu, että olit ensimmäinen toimittaja johon hän luotti. Näki-

hän sen sun jutustakin, ei Marttinen ollut ennen puhunut niin avoimesti tuntemuksistaan tai ylipäättään mistään, mikä ei jollain tavoin liittynyt hänen bisneksiinsä.»

Ensimmäinen ja viimeinen, Maria ajatteli, jätti kuitenkin sanomatta.

Neuvotteluhuoneen seinät olivat lasia. Maria huomasi käytävällä kustantamon markkinointiväen piirittämän murhaajapapin. Pappi oli pikaistuksissaan tappanut puolisonsa, kerännyt oikeuskäsittelyssä osoittamallaan katumuksella intohimoisen fanilauman. Hänen vankilassa äänittämistään podcasteista oltiin koostamassa kirjaa, kustantamo oli voittanut oikeuksista käydyin huutokaupan.

»Vuodessa tämä pitäisi saada valmiiksi, onnistunee kyllä. Ohjeet ovat aika selkeät ja pohjamateriaali on hyvää, se mitä olen sieltä täältä kuunnellut», kustannustoimittaja sanoi ja käänsi katseensa, tavoitti seinällä roikkuvan kuolleen kirjailijasuuruuden muotokuvan.

»Mutta ei tämä pelkkää litterointia ja arkistojen kaivelua ole, tietenkään. Asiahän tavallaan loppuu kesken», kustannustoimittaja sanoi ja kertoi, että vaikka kuolemaa osaa odottaa, elämä jatkuu loppuun asti.

Marialle nousi huoli. Kustannustoimittajan epämääräinen kiemurtelu antoi viitteitä vaikeuksista, siitä että tämä oli vaarassa muuttua samanlaiseksi kuin muutkin alkuun liian hyvältä kuulostavat projektit, ristikkäisten toiveiden ja epäselvien vastuiden sekamelskaksi, josta parhaassakin tapauksessa pullahti lopulta ilmoille kaikkia osapuolia yhtä tasaisesti vituttava kompromissi.

»Lähinnä tarkoitan sitä, että kirja pitää osata lopettaa tyylikkäästi, vaikka materiaali loppuu töksähtäen. Mutta sen ei pitäisi olla ongelma.»

Maria mietti, paljonko tästä kaikesta maksettaisiin, mikä se kustannustoimittajan puhelimesta vilauttama huomattava kompensatio mahtoi olla. Marttinen oli kiinnostanut ihmisiä, kirja voisi myydä hyvin.

»Mites raha?» Maria sai lopulta kysytyä, kun heillä tuntui olevan yhteisymmärrys siitä, että Maria voisi ottaa työn hoitaakseen.

»Hyvä kun otit puheeksi. Jos tämä on mielenkiintoinen ja vähän epätavallinenkin projekti niin palkkiokaan ei tee poikkeusta», kustannustoimittaja sanoi ja piti harmitun oloisen taidepaussin.

»Se on ennalta määrätty ja se on sangen huomattava», kustannustoimittaja sanoi ja piti jälleen tauon, jäi odottamaan Marian kysymystä.

»Eli?»

»Kaksisataatuhatta euroa. Puolet kun solmitaan sopimus, loput kun käsikirjoitus on valmis. Siihen päälle tietysti normaalit tekijänoikeuskorvaukset», kustannustoimittaja sanoi ja kaivoi edessään olevasta muovipöytästä sopimusluonnoksen, arveli varmaan, ettei Maria usko summaa todeksi, ellei näe sitä paperille painettuna.

Maria oli kustannustoimittajan paussien aikana päättänyt, ettei hätkähdä mistään vaan yrittää kerran-kin pitää kasvonsa peruslukemilla ja neuvotella kunnan korvauksen. Summa oli kuitenkin niin posketon, että

hän nojautui vaistomaisesti taaksepäin ja päästi tahattoman äännähdyksen, kuin tukahdutetun haukahduksen.

Puoli tuntia myöhemmin hän asteli ulos tuuliselle kadulle, olkalaukussaan allekirjoitettu sopimus ja kustantamon logolla koristeltu muistitikku, jossa olivat Pekka Marttisen jälkeensä jättämät äänitiedostot, kokoeletty elämä niin kuin Marttinen sen halusi muistaa.

I

1979-1980

1.

ETEISEN PUHELINPÖYTÄ oli hankittu keskustan laitamilla olevasta huonekaluliikkeestä. Kaksi miestä oli sitä kantanut ja kironnut sen hankalaa muotoa: pöydästä kasvoi kokovartalopeili, jonka edessä äiti aina sitoi hui vinsa ja napitti takkinsa ennen kun lähti aamulla töihin.

Pöytäosassa oli kaksi leveää laatikkoa, joista toinen täyttyi jo pelkistä luetteloista. Numero-osassa oli minunkin nimeni. Äiti oli kertonut, että yksinäiset naiset saivat paljon ikäviä soittoja, liikkeellä oli kaikenlaisia häiriköitä ja onnenonkijoita. Varmempaa oli, että luettelossa oli yksi sukunimi ja kaksi etunimeä, niin kuin tavallisilla perheillä. Ja eikö ole hienoa, että sinäkin olet siellä, hän sanoi, ei sieltä montaa kuudesluokkalaista löydy.

Nyt pöydällä olevan pitkulaisen pitsiliinan päällä lepäävä puhelin soi.

»Marttisella», vastasin ja aloin kiertää puhelimen kiemuraista johtoa oikean etusormeni ympärille.

»Timo täällä moi. Kuuntele, soitan sulle yhen biisin. Älä mee minnekään.»

Pöydän vieressä oli rottinkituoli, jossa saattoi istua kun puhelut kestivät pidempään, puoli tuntia ja ylikin, kun kaukaisemmat sukulaiset, sellaiset, joiden luona ei niin

"SUURIA ASIOITA
TAPAHTUU. NÄIN
DAMISSA VÄLÄHDYKSEN
TULEVAISUUDESTA,
SE TULEE TÄNNEKIN,
SILLÄ MUUTETAAN
MAAILMAA. JA SILLÄ
TEHDÄÄN RAHAA, MEKIN
VOISIMME TEHDÄ."

Hybris on nostalginen matka
punkin nousuun ja
vuosituhannen vaihteen
dot.com-kuplaan.

www.wsoy.fi

84.2

ISBN 978-951-0-51153-4